

Opmerkelijk

tekst: Dick Groenendijk

Het seizoen van 2002 ligt weer achter ons en november is een mooie tijd om even terug te kijken.

Jaloers Voor veel mensen zal 2002 het jaar zijn geweest waarin ze kennismaakten met de koninginnenpage. Bij De Vlinderstichting zijn vele tientallen meldingen van deze soort binnen gekomen, niet alleen zoals gebruikelijk uit het zuiden maar ook van boven de grote rivieren. Vaak vergezeld van foto's, die meestal in de eigen achtertuin waren genomen. Een ander opvallend fenomeen was de invasie van de oranje luzernevlinder. Vanaf begin augustus begonnen de meldingen met enige regelmaat binnen te komen. Traditiegetrouw kwamen de meeste meldingen uit Zeeland en de kuststrook, maar ook uit het binnenland werd de oranje luzernevlinder zeer regelmatig gemeld. Ook van de rouwmantel kwamen enkele waarnemingen binnen. De leukste was de rouwmantel die half augustus bij Den Helder uit zee kwam vliegen en op de hengel van de verbouwereerde waarnemer ging zitten. Binnenkomende foto's leveren altijd weer leuke momenten op kantoor op. Een van de meest aansprekende van het afgelopen seizoen was die van een mannetje van de keizersmantel gefotografeerd op 28 juli in een tuin in Sellingen. In dezelfde tuin werd overigens ook een bruine eikenpage waargenomen. Naar verluidt heeft de waarnemer ook met enige regelmaat de bruine vuurvlinder in de tuin. Of we jaloers zijn? Natuurlijk niet...

Stilzitten Voor veel fotografen blijft het problematisch: het mooi op de plaat krijgen van vlinders, nooit gaan ze eens stil zitten. Op 25 april probeerde Henk Bosma oranjetipjes te fotograferen, maar de vier aanwezige mannetjes hadden wei-

Henk Bosma

Henk Bosma fotografeerde dit oranjetipje dat zich wel heel erg dicht liet benaderen. Pas later bleek waarom...

Nely Honig

In 2002 werd een aantal bijzondere vondsten van pijlstaarten gedaan. Hieronder bevond zich ook weer een aantal meldingen van de zeer zeldzame gestreepte pijlstaart.

nig zin om stil te gaan zitten poseren. "Opeens zag ik er een-tje die op een pinksterbloem ging zitten en kroop er heen" aldus Henk. "Hij bleef opvallend lang zitten en ik kwam heel dichtbij... dus plaatjes schieten. Opeens zag ik waarom hij zo stil bleef zitten!" Op bijgaande foto is te zien dat een spin het oranjetipje gepakt heeft. Spinnen zijn een belangrijke natuurlijke vijand van vlinders. In dit geval is het een soort geweest die afwachting op of onder de bloem de kans om een bloem-bezoekend insect te verschalken met succes heeft afgewacht. De groep van de zogenaamde krabspinnen is daar heel bedreven in. Zij verschuilen zich in bloemen en nemen de kleur van de bloem aan om zo min mogelijk op te vallen. Volgens de Ecologische Atlas van de Dagvlinders van Noordwest-Europa (F.A. Bink, 1992) is er weinig verweer tegen spinnen mogelijk. "Het beste is met spinnen op de vuist te gaan en zo hard mogelijk tegen te spartelen" wordt in dit boek geadviseerd. Deze goede raad kwam voor dit oranjetipje helaas te laat.

Pijlstaarten In 2002 werd een flink aantal bijzondere pijlstaarten gezien. Behalve dat de kolibrevlinder (*Macroglossum stellatarum*) een goed jaar had, kwamen er ook van een aantal zeldzame soorten pijlstaarten meldingen binnen. Twee meldingen kwamen er binnen van de gestreepte pijlstaart (*Hyles livornica*). Beide exemplaren werden gezien in juni in Zeeland. Van deze soort zijn slechts enkele tientallen waarnemingen bekend. Iets minder zeldzaam, maar toch zeker ook bijzonder waren de meldingen van rupsen van de walstropijlstaart (*Hyles gallii*). Twee rupsen werden gevonden op fuchsia's in een tuin in Breskens. Normaal worden de rupsen gevonden op wilgenroosje of op walstro-soorten. En de vondst van twee rupsen op wilgenroosje in de omgeving van Cadier en Keer paste dan ook meer in het beeld. Hoewel, zowel Breskens als het zuiden van Limburg zijn vindplaatsen die buiten het normale verspreidingsgebied van deze pijlstaart liggen. Jaarlijks ontvangt De Vlinderstichting ook meldingen van de doodshoofdvlinder (*Acherontia atropos*). Ook dit jaar zijn er weer enkele waarnemingen ontvangen. Meestal betreft het vondsten van rupsen, maar eind augustus werd tot grote opwinding van de waarnemers een prachtig gave vlinder in een nachtvlinderdial in Sluis (Zeeland) gevonden.